

[Chuyện hôm nay](#) [Người trẻ](#) [Hồn phố](#) [Sinh quyền công nghệ](#) [Kinh doanh](#) [Du lịch](#) [Ẩm thực](#) [Vui sống](#) [Văn hoá](#) [Giải trí](#) [Giáo dục](#) [Du học](#) [Gia đình](#) [Thể thao](#)

Dòng sự kiện: [Chật cây xanh](#) [Lấn sông Đồng Nai](#) [20 năm Việt - Mỹ](#) [Biển Đông](#)

HỒN PHỐ

↳ Đô thị đáng sống

Senden Tellen 0 Tweet 0 0 Gefällt mir 0

Michael Waibel: Hà Nội vẫn giữa ngã ba

24/06/2015 - 10:31 AM

Gắn bó với Hà Nội từ cách đây gần 20 năm, TS. Michael Waibel của đại học Hamburg (Đức) là người am hiểu sự phát triển của đô thị này. Mới đây, cuốn sách Hà Nội: Capital City (Hà Nội: thành phố thủ đô) của ông đã được viện Goethe công bố. Người Đô Thị có cuộc trao đổi với ông về cuốn sách.

Luận văn tiến sĩ cách đây 20 năm của ông cũng là về Hà Nội, vậy đó là khởi nguồn?

Tôi là nhà địa lý. Tôi muốn làm luận văn tiến sĩ của mình là "làm thế nào khu phố cổ của Hà Nội có thể biến chuyển với những người bán hàng nhỏ lẻ của mình". Tôi nghiên cứu lịch sử buôn bán của họ. Tôi quan sát và đánh giá những chuyển đổi về mặt kinh tế xã hội của khu phố cổ, sự tương tác giữa những thương nhân, hoạt động buôn bán với không gian đô thị. Rồi khi kinh tế phát triển, khu phố cổ cũng có sự hiện đại hóa, mở rộng các ngôi nhà cũ nhưng vẫn còn những nét cổ - và đó là điều thú vị.

Trong cuốn sách ảnh của tôi, tôi cố thể hiện những thay đổi của không gian đô thị trong 20 năm vừa rồi với những tấm hình của những năm 1990 và của hôm nay. Đánh giá những thay đổi của nó. Ví dụ, mọi người không còn có cửa xếp gỗ nữa, giờ họ dùng cửa sắt; mái ngói thay bằng mái tôn. Cửa sổ trước họ mở còn giờ họ có máy điều hòa...

Hình ảnh bao giờ cũng dễ hiểu với công chúng hơn các bài viết học thuật.

TS. Michael Waibel

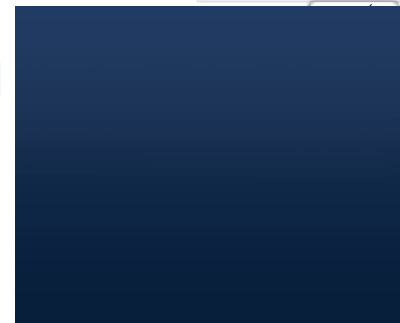
Vậy ông thích Hà Nội nào hơn: cũ kỹ hay Hà Nội mới?

Nếu nhìn Hà Nội 20 năm trước và Hà Nội bây giờ, anh sẽ thấy sự thay đổi rất lớn của cấu trúc vật chất thành phố. Có vô số tòa nhà cao tầng đang được xây, mật độ dân cư tăng rất nhanh cả ở khu ngoại vi cũng như trong nội thành.

Tuy nhiên, rất khó nói cái nào là tốt hơn. Khi tôi đến Việt Nam lần đầu cách đây 20 năm, Hà Nội về cơ bản rất nghèo. Có rất ít nhà hàng hiện đại mà anh có thể có đồ ăn Tây, chỉ có vài khách sạn tốt. Giờ thì hầu hết người Hà Nội có đời sống tốt hơn nhiều. Cuộc đua để có đời sống tốt hơn, để hiện đại hóa vì vậy cũng dẫn tới sự mất đi nhiều kiến trúc cổ. Dù vậy, tôi vẫn thấy khu trung tâm thành phố rất nhiều sức sống. Thành phố có những khu tích hợp nhiều công năng: nhà ở, khu làm việc, khu thương mại, sản xuất, giải trí... khiến thành phố sống động hơn nhiều. Đây là đặc trưng mà nhiều thành phố châu Âu đã mất trong quá trình phát triển. Tôi nghĩ Hà Nội nên phát triển trên đặc trưng riêng có này, trên các giá trị truyền thống của nó để tăng tính cạnh tranh so với các thành phố khác.

Nhưng về chuyện sử dụng công năng hỗn hợp, ở Việt Nam mọi người vẫn muốn có quy hoạch đô thị như phương Tây tức khu nào ra khu nấy: khu thương mại, khu làm việc, khu sinh sống...

Cái đó không nên áp vào khu trung tâm thành phố. Ở Đức, chúng tôi cũng nghĩ như các bạn trong thời gian dài. Cho đến mười năm trước, chúng tôi rơi vào tình trạng thừa hóa dân cư ở khu trung tâm. Mọi người chuyển dần từ khu trung tâm ra khu ngoại vi, sống gần với thiên nhiên, chỉ vào trung tâm thành phố để làm việc. Nhưng giờ Đức đang trong giai đoạn tái đô thị hóa. Chúng tôi lại thấy được cái lợi của việc ở trong trung tâm. Ở trung tâm thì gần tới trường học, bệnh viện, di chuyển rất tiện về mặt sinh thái. Một thành phố thật gọn (compact city), ít xe cộ đi lại hơn, ít khí thải - là điều rất quan trọng để tiết kiệm nhiên liệu và đối phó với biến đổi khí hậu. Ở trung tâm thành phố cũng dễ đi mua sắm, có khu làm việc ngay gần đó. Khu trung tâm cũng phải có khu giải trí, các khu công cộng.

TIN QUAN TÂM

Trong buổi ra mắt sách, ông nêu ý rằng Hà Nội không nên được lưu giữ như một viện bảo tàng...

Tuy vậy cũng nên giữ sự cân bằng giữa truyền thống và hiện đại. Không nên hy sinh hết các giá trị truyền thống để theo đuổi các giá trị hiện đại. Hà Nội không nên thành Seoul, Bangkok hay là TP.HCM. Hãy tiếp tục phát triển những gì Hà Nội đang có, đó là điều rất quan trọng. Với cuốn sách ảnh, tôi muốn thể hiện đây là những nét đặc trưng của thành phố và các nét đặc trưng này nên được bảo tồn.

Tôi muốn đóng góp cho thành phố, cho cư dân của thành phố thấy họ cần gắn kết hơn với thành phố đang sống. Tôi tin tưởng chắc chắn rằng nếu anh yêu thành phố mà anh đang sống thì anh sẽ hành xử một cách có trách nhiệm hơn như không đổ rác ra đường, không chặt cây.

TS. Michael Waibel và cuốn sách Hà Nội: Capital City (Hà Nội: thành phố thủ đô). Ảnh: Facebook nhân vật

Ông thích Hà Nội như nó hiện tại, còn chúng tôi thì có lẽ thích một thủ đô lễ lối hơn.

Không phải là tôi không phê phán gì Hà Nội. Tôi thấy rất nhiều sự kém hiệu quả trong quy hoạch đô thị ở Việt Nam. Ở Hà Nội, điều hiển nhiên nhất là hệ thống giao thông quá tệ. Thứ nữa là mức độ ô nhiễm không khí ngày càng cao. Hà Nội lại xa biển nên có rất ít sự luân chuyển không khí như TP.HCM chẳng hạn. Hà Nội có những ngày, có những tuần mà không khí quá ô nhiễm, rất khó chịu. Đây là điều rất cần được cải thiện. Một điều có thể làm là chuyển từ phương tiện chạy nguyên liệu hóa thạch (xăng dầu) sang điện. Ngoài ra, cần thúc đẩy các quy định về thân thiện với môi trường.

Gắn bó với Hà Nội cũng phải đến 20 năm, ông hài lòng hay thất vọng với những thay đổi của thành phố?

Trước hết nói về khu phố cổ ở Hà Nội. Tôi đã đi dự nhiều hội thảo về chuyện phát triển khu phố cổ như các dự án không lộ di dân ra khỏi đó. Nhưng phải nói có lẽ chúng ta vẫn may mắn khi các kế hoạch rất tham vọng này đã thất bại. Nhờ vậy mà khu phố cổ vẫn còn cấu trúc nhỏ của nó, có không gian rất năng động, vẫn được sử dụng như không gian kinh tế, có cảnh quan hỗn hợp. Sự phát triển của phố cổ đến giờ vẫn là từ nỗ lực của dân cư ở đó chứ không phải bị áp từ trên xuống.

Phố cổ có lợi từ hiện tượng mà tôi gọi là “du lịch hóa”. Khi tôi đến Hà Nội lần đầu, phố cổ chỉ có khoảng 5 khách sạn mini cho khách du lịch. Giờ thì phần lớn khu phố cổ được chuyển thành các khách sạn. Mặt nào đó thì cũng là tốt vì nó góp phần làm sinh động hơn khu phố cổ, người dân thì có lợi ích kinh tế từ nó và bám lại.

Nhưng có vẻ người dân sống trong phố cổ phải chịu đựng nhiều...

Tôi quan sát thấy nhiều người kiếm được tiền từ cho thuê nhà ở làm cửa hàng, còn họ mua nhà nơi khác. Đời sống thị dân Hà Nội đã tốt hơn rất nhiều so với trước kia. Tôi nghĩ đó là điều quan trọng nhất. Họ có điều kiện sống tốt hơn là nhờ những công trình xây dựng mới - nhưng có lẽ ai cũng phải trả cái giá để có được vậy.

Nhưng nó cũng không nên là cái thành phố cổ quá?

Không nên. Tôi vẫn nghĩ là cần có sự hỗn hợp cả hai giữa bảo tồn và phát triển thành phố hiện đại.

Cần có sự cân bằng. Hà Nội không nên trở thành như Hội An. Hội An là khu dân cư rất nhỏ và với quy mô như vậy thì được. Trung tâm của Hà Nội lớn hơn rất nhiều và Hà Nội cần sống động hơn.

Trong cuốn sách, ông có nói Hà Nội đang ở ngã ba đường của phát triển?

Hai mươi năm trước tôi cũng nghĩ nó ở ngã ba (cười).

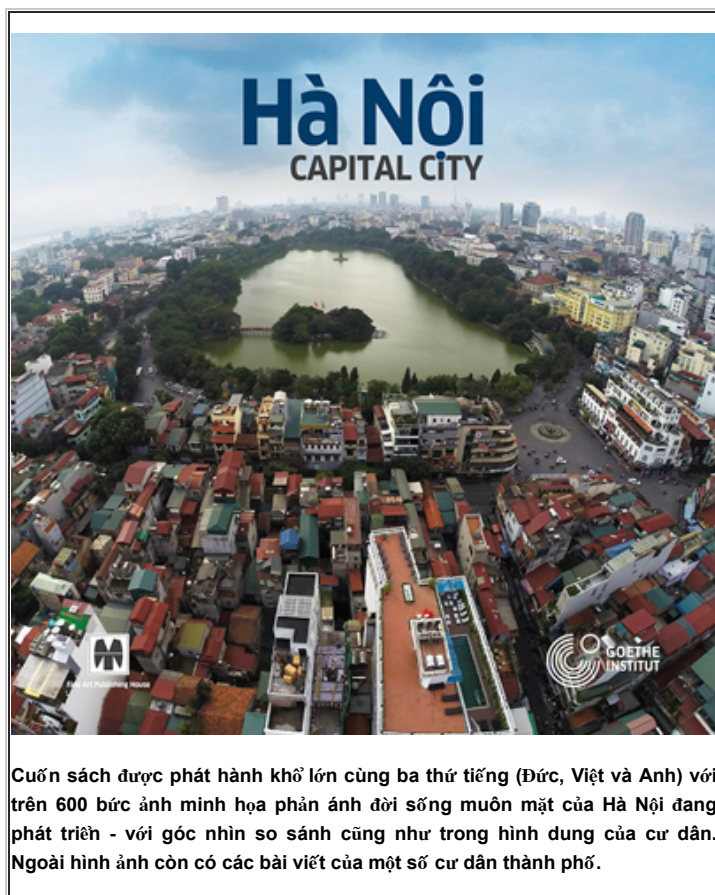
Có vẻ chúng tôi cũng chưa biết mình nên đi theo con đường nào. Với nhiều người thì Hà Nội quá hỗn loạn...

Tôi nghĩ các thành phố không cần đều phải giống Singapore. Singapore mọi thứ đều rất bài bản, ngăn nắp, quy hoạch đầy đủ. Nhưng cuối cùng thì trông nó rất chán. Tôi vẫn nghĩ là Hà Nội cần cả những công trình nhỏ của người dân và những công trình lớn.

Không nên là mọi công trình mới của Hà Nội đều là các dự án lớn. Nên có những không gian cho người dân, cho những công ty nhỏ. Tôi vẫn ủng hộ việc xây nhà ống. Tôi ủng hộ những ngôi nhà nhỏ kiểu khu phố cổ bên cạnh những ngôi nhà cao tầng. Nếu như tất cả là nhà cao tầng thì làm thế nào xử lý được lưu lượng lớn giao thông xung quanh đó.

Việt Nam luôn có khoảng cách rất lớn giữa kế hoạch với thực hiện. Rất nhiều kế hoạch và luật không được thực hiện. Có nhiều nguyên nhân nhưng một trong những nguyên nhân là nhiều quy định được đưa ra mà không dựa theo thực tế.

Các vấn đề phát triển xanh, phát triển bền vững là lĩnh vực liên quan tới nhiều ngành. Một trong những quan sát của tôi sau hơn 20 năm làm việc ở đây là rất nhiều người thiếu tầm nhìn tổng quan, họ không thấy bức tranh lớn. Họ chỉ nhìn trên góc độ kinh nghiệm riêng hay từ lợi ích ngành mình. Họ không nhìn ra là điểm lợi cho ngành của mình có thể gây hậu quả cho những ngành khác.

Cuốn sách được phát hành khổ lớn cùng ba thứ tiếng (Đức, Việt và Anh) với trên 600 bức ảnh minh họa phản ánh đời sống muôn mặt của Hà Nội đang phát triển - với góc nhìn so sánh cũng như trong hình dung của cư dân. Ngoài hình ảnh còn có các bài viết của một số cư dân thành phố.

Thanh Tuấn thực hiện

» Hà Nội mùa này bìa hơi đông hơn hội...

» Khía cạnh nhân chủng học trong câu chuyện giãn dân phố cổ

» Bộ ảnh đẹp về xích lô Hà Thành

Senden

Teilen

0

Tweet

0

g+1

0

Gefällt mir

0

CÁC TIN KHÁC

Viết phản hồi

Họ tên

(*)

Email

(*)

poai

[Đổi mã khác](#)

Nội dung

Gửi phản hồi

www.noritake.vn

Chợt nhớ 'Sài Gòn ân cần ghé' quá [10/06/2015 - 11:51 AM]

❖ Americano hay cà phê đá via hè? [01/05/2015 - 01:11 AM]

❖ Sài Gòn còn có những ngày vui [24/04/2015 - 23:27 PM]

❖ Những thành phố hiện đại có nhiều cây xanh nhất trên thế giới [20/03/2015 - 18:36 PM]

❖ Đọc sách ở Paris [20/09/2014 - 04:45 AM]

❖ Cái chết của một... nghĩa trang [12/03/2015 - 11:59 AM]

❖ Biết tìm... cái thiếu [16/02/2015 - 22:30 PM]

❖ Sài Gòn, thời của những biểu tượng thất truyền [12/02/2015 - 11:30 AM]

❖ Norwich, thành phố văn chương của nước Anh [03/10/2014 - 13:38 PM]

❖ Mons trở thành 'thủ đô văn hóa châu Âu 2015' [03/02/2015 - 22:54 PM]

NGƯỜI ĐÔ THỊ
TÊN HỌ KÝ ĐĂNG VIẾT HỌ TÊN HỌ ĐƠN VỊ CÔNG VIỆC TÊN VÀ PHỤ TÙNG VÀ TÊN

Chuyên trang Người Đô Thị online

Cơ quan chủ quản: Viện Nghiên cứu đô thị và Phát triển hạ tầng (Tổng hội Xây dựng Việt Nam)

Giấy phép xuất bản số 180/GP-BTTTT cấp ngày 28/5/2013 và Giấy phép số 239/GP-TTĐT cấp ngày 13/10/2010.

Tổng biên tập: **Nguyễn Đào Vĩnh Huy**

Tòa soạn và trị sự: 386/55 Lê Văn Sỹ, phường 14, quận 3, TP.HCM

Email: toasoan@nguoidothi.vn. Điện thoại: (08) 39319793

Bản quyền © 2015 Người Đô Thị Online

*Chỉ được phép sử dụng thông tin từ trang này khi được chấp thuận trước bằng văn bản.
Khi được phép sử dụng phải ghi rõ nguồn "NGƯỜI ĐÔ THỊ ONLINE".

4 von 4

25.06.15 09:40